

I prawo bywa miękkie

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 09, grudzień 2015 23:00

Tadeusz Narkun

Odśloni: 5002

Dura lex, sed lex (*Twarde prawo, ale prawo*) – to rzymska zasada prawnicza wyrażająca absolutną nadrzędność norm prawa, zgodnie z którą należy bezwzględnie stosować się do przepisów ustawy niezależnie od ich uciążliwości oraz konsekwencji dla zobowiązanego. Słowa te przypisuje się Ulpianowi.

Okazuje się, jak to bywa, że nawet od twardych reguł są wyjątki. Jeden z takich wyjątków dotyczy prawa międzynarodowego. Miękkie prawo międzynarodowe (*ang. soft law*) – termin odnoszący się do norm międzynarodowych, które nie mając charakteru wiążącego, posiadają jednocześnie swoistą doniosłość prawną. Pojęcie to pozwala odróżnić takie nie traktatowe porozumienia jak m. in: rezolucje, wskazówki, rekomendacje, kodeksy postępowania od aktów prawnie wiążących (*ang. hard law*) oraz zwykłych deklaracji politycznych. *Soft law* daje państwom możliwość zawierania niewiążących porozumień i negocjowania wspólnych zasad czy standardów postępowania, w sytuacji, kiedy nie ma jeszcze woli politycznej by podjąć wiążące zobowiązania w danym obszarze.

Niektóre z norm miękkiego prawa międzynarodowego mają tendencję do tzw. „twardnienia” – polegającego na nabieraniu przez miękkie prawo mocy wiążącej. Może do tego dojść w dwóch przypadkach:

- kiedy przyjęcie aktu prawa miękkiego jest pierwszym krokiem w procesie zawarcia traktatu międzynarodowego, który to traktat będzie następnie odwoływał się do zasad i standardów zawartych w poprzedzających go aktach *soft law* (np. Konwencja ONZ o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem wprost odwołuje się do Deklaracji ONZ w tej sprawie i powtarza wiele z zawartych w niej rozwiązań prawnych),
- kiedy akt prawa miękkiego zmienia lub przynajmniej wpływa na dotychczasową praktykę w taki sposób by w dłuższym okresie doprowadzić do powstania nowego prawa zwyczajowego (np. art. 5 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka zakazujący stosowania tortur jest dziś powszechnie uważany za wyraz bezwzględnie obowiązującej normy prawa zwyczajowego).

Źródło: ms.gov.pl